

KATEDRA ARCHEOLOGIE UHK
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autor: **Radek Soukup**

Titul: **Laténské nemincovní depoty v rámci užší střední Evropy**

Rok: **2016**

Počet stran (příloh): 64 (vlastní text, vč. katalogu), CD s přílohami (tabulky, grafy, obrázky), 3 strany bibliografie

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Mangel, PhD.

Vyjádření:

Předmětem předložené práce se stalo vyhodnocení metalických nemincovních depotů z období LT B–D v rámci užší střední Evropy, kterou student definuje jako území Čech, Moravy a Slovenska. Na základě aktuálního soupisu hromadných nálezů metalických předmětů a zhodnocení současného stavu jejich poznání, měla být provedena typologická analýza jednotlivých prvků hromadných nálezů a vyhodnocení jejich nálezového kontextu. Cílem pak bylo odlišit a charakterizovat různé skupiny laténských depotů a ty se pokusit interpretovat.

V úvodních kapitolách je čtenář obeznámen s tématem práce, s jejím chronologickým a geografickým záběrem, se základy laténské chronologie a s cílem a metodikou práce, jejíž popis se omezuje zejména na způsob systematizace dat v katalogu a databázi.

Následující statě jsou věnovány dějinám bádání v oblasti laténských depotů. Kladně zde lze hodnotit přehled současných názorů na význam depotů a možnosti jejich interpretace. Ty jsou představeny, jak z pohledu nálezového kontextu, tak z hlediska jejich obsahu.

Poněkud problematicky se jeví kapitola kritika pramenů. Student zde obšírně popisuje subjektivní pocity z práce s literaturou a upozorňuje na některé nepřesnosti v publikovaných údajích, které se ovšem dalším hlubším studiem vždy podařilo eliminovat; do kritiky pramenů takové informace tedy nepatří. Zcela nerelevantní je na tomto místě informace o zdánlivé nedostupnosti některé (zejména slovenské) literatury, která je ovšem až na výjimky dostupná např. v knihovně ARÚP aj. Naopak, skutečným problémům, které ovlivňují práci s depoty je věnován prostor pouze okrajově. Depoty zde mohly být např. klasifikovány dle výpovědní hodnoty informací o nálezových okolnostech, dle věrohodnosti, úplnosti aj. Vhodné by zde bylo též připojit alespoň několik řádek k nálezům, které v literatuře kolují jako depoty s otazníkem, autor je ovšem ve své práci nezohledňuje (např. Dubicko, Kadov aj.).

Následuje samotný soupis depotů, který je členěn podle jednotlivých územně politických celků. Autor si zde všímá nálezových okolností, základních charakteristik místa nálezů a rámcově též obsahu depotu. Podrobné informace o obsažených předmětech jsou pak představeny v rámci databáze. Každá položka je doplněna též o chronologické zařazení, původní interpretaci depotu a užitou bibliografií. Zde se ovšem nelze ubránit dojmu, že bibliografie je značně výběrová a sestavena především z několika základních všeobecně dostupných titulů. To je zřejmé zejména v případě depotů slovenských, kde je citována téměř výhradně práce K. Piety z roku 2008, ale i

jinde (např. Černov, Hostýn). Výběrovému charakteru bibliografie pak odpovídá také výběrový charakter obrazových příloh.

Následuje samotné vyhodnocení sesbíraných dat. Samostatné kapitoly jsou věnovány velikosti depotů, jejich nálezovému kontextu, geografii rozšíření a chronologii. Značný prostor je věnován obsahu depotů a jejich třídění do nálezových kategorií, jejichž strukturu autor přejímá ze starších prací J. Michálka či A. Rybové a K. Motykové. V této kapitole pak narážíme na jeden základní metodický problém. Autor totiž při srovnávání zastoupení jednotlivých kategorií nálezů sleduje absolutní četnosti předmětů jednotlivých nálezových kategorií. Je logické, že jediný depot s vysoce nadstandardním zastoupením určité kategorie pak dokáže zkreslit celý obraz (např. duchcovský depot s cca 2000 ks ozdob ve skutečnosti zastupuje jen zřídka se objevující depoty šperků). Vhodnější by proto bylo sledovat prezence/absence jednotlivých kategorií v depotech a tato data teprve kvantifikovat, což zde bylo učiněno v zásadě pouze mezi řádky. I přesto přinesla analýza některá zajímavá zjištění. Ta se týkají zejména odlišnosti ve skladbě a kvantitě depotů z předoppidálního a oppidálního období a v podchycení obdobných rozdílů mezi oblastmi Čech na straně jedné, a Moravy a Slovenska na straně druhé.

V závěrečné diskuzi autor hodnotí různé interpretační pohledy a snaží se je aplikovat na jednotlivé kategorie depotů. Dospívá k závěru, že u většiny případů je otázka konkrétních interpretací za stávajícího stavu poznání v zásadě neřešitelná.

Dojem z výsledku ovšem kazí řada obecných a poměrně elementárních problémů, s nimiž se práce potýká, a které lze ve stručnosti charakterizovat následovně:

- v textu je několikrát odkazováno na tituly, které v bibliografickém seznamu scházejí
- v textu jsou zařazeny pouze tab. 2 a obr. 33–37; zbylé obrazové a tabelární přílohy jsou prezentovány pouze na přiloženém CD. Samotný postup, kdy jsou veškeré přílohy uloženy na CD, není zcela běžný, v praxi se s ním ovšem můžeme setkat. Nesystematická kombinace prezentace tabulek a obr. v textu a na CD je však zcela matoucí.
- na některé obr. není v textu vůbec odkazováno (např. obr. 34 až 37)
- legenda u některých grafů není vhodně formátována a tím pádem se nezobrazuje v úplnosti; data v grafech se tak pro čtenáře stávají neuchopitelnými
- v práci se objevuje řada pravopisných a zejména formulačních chyb, které mají vliv na její významový obsah; jazyk práce se tak někdy dostává až na samotnou hranici srozumitelnosti

Jak vidno, celkově je práce zatížena řadou neduhů, které svědčí o nepozornosti a chvatu, v němž vznikala. Získané výsledky prozrazují její potenciál, samotné provedení je ovšem v mnoha ohledech problematické. Výše zmíněné výsledky získané v oblasti chronologicko-geografických proměn středoevropských nemincovních depotů ovšem dovolují práci hodnotit známkou E.

Datum: 8. 7. 2016

Mgr. Tomáš Mangel, PhD.